Cestná doprava - infraštruktúra, motorové vozidlá, nehodovosť

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Miletičova 3, 824 67 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Ivana Hamanová
1.4 Odbor	Odbor prierezových štatistík
1.5 Telefón	+421 2 50236 341; +421 2 50236 339
1.6 E-mail	info@statistics.sk

2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	19.03.2024

3 Popis štatistiky

3.1 Popis údajov

Vybrané ukazovatele za cestnú infraštruktúru zahŕňajú nasledujúce ukazovatele:
- Dĺžka diaľníc
- Dĺžka ciest I. triedy
- Dĺžka ciest II. triedy
- Dĺžka ciest III. triedy
- Dĺžka miestnych komunikácií

Vybrané ukazovatele za motorové vozidlá zahŕňajú nasledujúce ukazovatele:
- Počet osobných automobilov
- Počet nákladných automobilov
- Počet špeciálnych automobilov
- Počet ťahačov
- Počet autobusov
- Počet traktorov
- Počet motocyklov
- Počet prívesov a návesov

Vybrané ukazovatele za nehodovosť zahŕňajú nasledujúce ukazovatele:
- Počet dopravných nehôd v rôznych triedeniach
- Počet usmrtených osôb
- Počet ľahko zranených osôb
- Počet ťažko zranených osôb
- Hodnota vzniknutej hmotnej škody pri nehodách

3.2 Klasifikačný systém

Klasifikácia štatistických územných jednotiek.

3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov

Cestná infraštruktúra zahŕňa základné údaje o sieti pozemných komunikácií SR. Podľa územného členenia SR-kraje.
Štatistické údaje so stavom cestnej siete k 1.1. aktuálneho roka sú prezaté z centrálnej technickej evidencie cestných komunikácií.
Vybrané ukazovatele za motorové vozidlá zahŕňajú evidované vozidlá podľa druhu a podľa krajov - stav k 31. 12.predchádzajúceho roka z Evidencie vozidiel MV SR.
Vybrané ukazovatele za nehodovosť zahŕňajú základné údaje za nehody , ktorého zdrojom je „Informačný systém dopravných nehôd“ tiež „Evidencia nehôd“ (ISDN). Centrálny informačný systém pre záznam, sústredenie a poskytovanie informácií o vzniknutých a Policajnému zboru známych dopravných nehodách v cestnej premávke prevádzkovaný na základe nariadenia MV SR 15/2007 podľa zákona o Policajnom zbore č. 171/1993 Z.z.

3.4 Štatistické pojmy a definície

STN 73 6100 stanovuje slovenské názvy a definície základných a niektorých vybratých a odvodených pojmov v oblasti ciest, diaľníc, miestnych a účelových komunikácií.
Pozemná komunikácia
je to komunikácia určená najmä na pohyb dopravných prostriedkov, cyklistov a chodcov; podľa dopravného významu a technickej hodnoty sa pozemné komunikácie triedia na:
a) cestné komunikácie:
- Diaľnice,
- Cesty.

b) miestne komunikácie
c) účelové komunikácie

Cestná komunikácia

pozemná komunikácia určená na premávku cestných vozidiel prevažne v extraviláne, ktorej charakteristickým znakom je spevnená vozovka s krajnicou, cestné komunikácie sa triedia podľa:
a) vlastníctva na:
- Štátne,
- Obecné.

b) národnohospodárskeho a dopravného významu na:
- Diaľnice,
- Cesty I. triedy,
- Cesty II. triedy,
- Cesty III. triedy.

Diaľnica
Cestná komunikácia na dopravné spojenie medzi dôležitými centrami štátneho a medzinárodného významu, smerovo rozdelená, s obmedzeným prístupom, s obmedzeným pripojením, vyhradená na premávku motorových vozidiel s určenou povolenou rýchlosťou podľa osobitného predpisu; jej križovanie a križovatky s ostatnými komunikáciami sú len mimoúrovňové.

Cesta

Cestná komunikácia určená na vzájomné dopravné spojenie medzi sídelnými útvarmi alebo ich záujmovým územím, medzi regiónmi, príp. krajmi a okresmi, s mimoúrovňovými a úrovňovými križovatkami; môže byť s neobmedzeným a obmedzeným prístupom alebo s obmedzeným pripojením.

Cesta I. triedy

Cesta, ktorá má význam najmä pre medzinárodnú a celoštátnu dopravu a označuje sa dvojmiestnym číslom.

Cesta II. triedy

Cesta, ktorá má význam najmä pre dopravu medzi krajmi a okresmi a označuje sa trojmiestnym číslom.

Cesta III. triedy

Cesta, ktorá má spravidla miestny význam a označuje sa štvormiestnym alebo päťmiestnym číslom, podľa číselného označenia najbližšej cesty II. triedy, výnimočne I. triedy.

Miestna komunikácia

Pozemná komunikácia, ktorá je súčasťou dopravného vybavenia určitého sídelného útvaru alebo vytvára dopravné spojenie v jeho záujmovom území; podľa urbanisticko – dopravnej funkcie sa miestne komunikácie triedia na:

- Rýchlostné,
- Zberné,
- Obslužné,
- Nemotoristické.

Účelová komunikácia

Pozemná komunikácia umožňujúca dopravné spojenie výrobného závodu, uzavretých priestorov, osamelých objektov a pod. so sieťou pozemných komunikácií, napr. aj poľné a lesné cesty alebo vytvárajúca dopravné spojenie vnútri uzavretých priestorov a objektov.
Učelové komunikácie sa členia na:

- Verejné,
- Neverejné,
- Čiastočne neprístupné verejnej premávke.

Dĺžka cestnej komunikácie

Je dĺžka línie CK vyjadrená jej staničením od začiatku po koniec, nositeľmi staničenia CKsú jej medzikrižovatkové úseky a lúče v oblasti zložitých križovatiek. V prípade smerovo rozdelenej CK je nositeľom jej staničenia oddelená časť 1. Z pohľadu centrálnej technickej evidencie CK predstavuje dĺžka CK súčet evidenčných dĺžok uzlových úsekov, ktoré ju vytvárajú: medzikrižovatkových uzlových úsekov a uzlových úsekov tvorených lúčmi v oblasti zložitých križovatiek. V prípade smerovo rozdelenej CK je jej dĺžka tvorená súčtom evidenčných dĺžok uzlových úsekov tvoriacich jej oddelenú časť.

Vybrané ukazovatele za motorové vozidlá

Motorové vozidlo

Zákon 8/2009 Z.z. (o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov) § 2, ods. (2), písm. l) definuje **motorové vozidlo** ako nekoľajové vozidlo poháňané vlastným motorom s výnimkou prípadu podľa písmena f) a trolejbus.
Autobusom sa rozumie motorové vozidlo na dopravu osôb, ktoré má okrem miesta pre vodiča viac ako osem miest na sedenie.
Zvláštnym motorovým vozidlom je motorové vozidlo vyrobené na iné účely než na prevádzku na cestách, ktoré po splnení ustanovených podmienok možno prevádzkovať v cestnej premávke; ide najmä o poľnohospodárske traktory a lesné traktory, samohybné pracovné, poľnohospodárske, lesné alebo stavebné stroje.

Vybrané ukazovatele za nehodovosť podľa § 64, Zák8/2009 Z. z.

Dopravná nehoda

Dopravná nehoda je udalosť v cestnej premávke, ktorá sa stane v priamej súvislosti s premávkou vozidla a pri ktorej:
a) sa usmrtí alebo zraní osoba,
b) sa poškodí cesta alebo všeobecne prospešné zariadenie,
c) uniknú nebezpečné veci
d) na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikne hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenapolnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona.
Za dopravnú nehodu sa považuje aj škodová udalosť pri ktorej vznikla škoda v priamej súvislosti s premávkou vozidla a
a) nie je splnená niektorá z povinností podľa § 66 ods. 6, (zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla, vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody)
b) je vodič zúčastneného vozidla pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky
c) účastníci škodovej udalosti sa nedohodli na jej zavinení.

Podľa § 67, Zák8/2009 Z. z.

Evidencia dopravných nehôd je informačný systém Policajného zboru podľa osobitného predpisu, ktorý sa vedie na účely získavania informácií o stave dopravnej nehodovosti na území Slovenskej republiky a poskytovania údajov z tejto evidencie.
Na účely vedenia záznamov v evidencii dopravných nehôd sa považuje za
a) usmrtenú osobu osoba, ktorá zomrela pri dopravnej nehode alebo na jej následky najneskôr do 24 hodín po dopravnej nehode
b) ťažko zranenú osobu osoba, ktorá pri dopravnej nehode utrpela ťažkú ujmu na zdraví
c) ľahko zranenú osobu osoba, ktorá pri dopravnej nehode utrpela inú ujmu na zdraví ako ťažkú, okrem prípadov jednorazového ošetrenia, ktoré si nevyžaduje odborné ošetrenie alebo práceneschopnosť
d) škodu ujma, ktorá vznikla na vozidle alebo na inom majetku pri dopravnej nehode alebo v súvislosti s ňou, ktorej výšku určí odhadom policajt, ktorý vykonáva obhliadku miesta dopravnej nehody.

Zavinenie

Je zodpovednosť subjektu za následok. V ISDN (Informačný systém dopravných nehôd) je zavinenie vyjadrené väzbou subjektu s definovaným postavením v cestnej premávke odvodeným od číselníka špeciálnej subjektivity podľa z.č. 8/2009 Z.z. alebo väzbou na vozidlo stanovenej kategórie (číselník ISDN zo zákona č. 725/2004 Z.z.) a na konanie, ktoré je príčinou DN.

Podľa § 2, ods. 2 písm f) Zák8/2009 Z. z.

Chodec

Je účastník cestnej premávky pohybujúci sa pešo; chodcom je aj osoba, ktorá napríklad tlačí alebo ťahá sánky, detský kočík, vozík pre osoby so zdravotným postihnutím alebo ručný vozík s celkovou šírkou nepresahujúcou 600 mm, osoba, ktorá sa pohybuje na lyžiach, korčuliach, skejtborde alebo obdobnom športovom vybavení, pomocou mechanického alebo elektrického vozíka pre osoby so zdravotným postihnutím, a osoba, ktorá tlačí bicykel alebo motocykel, alebo vedie zviera.

3.5 Štatistická jednotka

Nerelevantné.

3.6 Cieľová populácia

Nerelevantné.

3.7 Geografické pokrytie

Údaje sú k dispozícii za SR spolu.

3.8 Časové pokrytie

Všetky príslušné údaje sú k dispozícii od roku 2004

3.9 Bázické obdobie

Nerelevantné.

4 Merná jednotka

Merné jednotky:
- Km,
- Počet,
- Euro.

5 Referenčné obdobie

Kalendárny rok.

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

-

6.2 Spoločné využívanie údajov

Údaje sa uvádzajú každoročne v Ročenke SR a v Ročenke dopravy, pôšt a telekomunikácií.

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Na tieto údaje sa politika štatistickej dôvernosti nevzťahuje.

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Údaje o cestnej infraštruktúre, motorových vozidlách a nehodách za SR sú verejne prístupné údaje.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Neaplikované.

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

Neaplikované.

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

Politika šírenia štatistických informácií je formulovaná v súlade so zákonom o štátnej štatistike, stratégiou rozvoja Štatistického úradu SR, stratégiou šírenia informácií Eurostatu a Kódexom postupov pre európsku štatistiku.

Princípy zverejňovania a poskytovania štatistických informácií sú k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:
https://www.susr.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/principles/

9 Periodicita zverejňovania

Ročná.

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

-

10.2 Publikácie

Ročné publikácie:
- Štatistická ročenka SR
- Ročenka dopravy, pôšt a telekomunikácií

10.3 On-line databázy

DATACUBE

10.4 Prístup k mikroúdajom

Nerelevantné.

10.5 Iné

-

10.6 Dokumentácia o metodike

-

10.7 Dokumentácia o kvalite

Interná dokumentácia ŠÚ SR k zabezpečeniu kvality štatistických výstupov:
- Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie,
- Metodický pokyn - Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov.

V ročnej periodicite sa pripravujú v prostredí elektronického nástroja ESS Metadata Handler správy o kvalite za jednotlivé ukazovatele v súlade s ESS Handbook for Quality Reports (EQHQR) na základe požiadaviek Eurostatu.

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

ŠÚ SR má zavedený systém manažérstva kvality. Príručka kvality obsahuje opis systému manažérstva kvality a naplnenie požiadaviek normy ISO 9001. Uplatnenie príručky v praxi zabezpečuje, že všetky činnosti, ktoré majú vplyv na kvalitu vytváraných produktov sú plánované, riadené, preskúmavané, vyhodnocované a spĺňajú požiadavky akceptované v objednávke.

Príručka kvality je k dispozícii na adrese:
https://www.susr.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/book.of.quality/
Základom celého systému manažérstva kvality je Kódex postupov pre európsku štatistiku:
https://www.susr.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/code.of.practise/

11.2 Hodnotenie kvality

-

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Hlavnými používateľmi údajov o cestnej infraštruktúre, motorových vozidlách a nehodách za SR:
- Ústredné orgány štátnej správy SR,
- Výskumné organizácie,
- Akademická obec,
- Výskumníci,
- Študenti,
- Profesijné zväzy.

12.2 Spokojnosť používateľov

Spokojnosť používateľov je sledovaná prostredníctvom „Prieskumu spokojnosti užívateľov s produktmi a službami ŠÚ SR“, ktorý sa pravidelne vykonáva s dvojročnou periodicitou od roku 2009. Vyhodnotenie prieskumu spokojnosti užívateľov zahŕňa aj mieru spokojnosti (celkovo a pre špecifikované oblasti, ako aj skupiny produktov) a predkladá sa na schválenie vrcholovému manažmentu spolu so závermi a návrhmi na zlepšenie.
Výsledky prieskumov spokojnosti sú uvedené na internetovej stránke ŠU SR na adrese:
https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/marketing/survey.of.satisfaction

12.3 Úplnosť štatistických informácií

-

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Nerelevantné.

13.2 Výberové chyby

Nerelevantné.

13.3 Nevýberové chyby

Nerelevantné.

14 Včasnosť a dochvíľnosť

14.1 Včasnosť

Zverejnenie údajov vo verejnej databáze ŠÚ SR DATACUBE je v súlade s harmonogramom jej aktualizácie.

14.2 Dochvíľnosť

Termíny zverejnenia boli dodržané.

15 Porovnateľnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnateľnosť

Pre celé územie Slovenskej republiky platia rovnaké štatistické postupy.

15.2 Porovnateľnosť v čase

Údaje o cestnej infraštruktúre, motorových vozidlách a nehodách sú v čase plne porovnateľné.

15.3 Prierezová koherentnosť

Nerelevantné.

15.4 Vnútorná koherentnosť

Nevyskytujú sa žiadne odchýlky, štatistické výstupy sú vnútorne konzistentné.

16 Náklady a záťaž respondentov

Nerelevantné.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Politika revízií upravuje základné pravidlá a všeobecné postupy, pomocou ktorých sú predbežne zostavené údaje neskôr revidované, ako aj uplatňované v revíziách z iných dôvodov.
Politika a kalendár revízií je k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:
https://www.susr.sk/wps/portal/ext/products/revisions/

17.2 Revízia údajov v praxi

Neaplikované.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Údaje sú získané z administratívnych zdrojov údajov.

18.2 Periodicita zberu údajov

Ročná.

18.3 Zber údajov

ŠÚ SR údaje získava z administratívnych zdrojov.

18.4 Validácia údajov

-

18.5 Spôsob spracovania údajov

-

18.6 Úprava údajov

Údaje sa neupravujú.

19 Poznámka

-